

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/229/2020
Identifikačné číslo spisu:	1116221003
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1116221003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E.. O.. D., bývajúceho v A., A. XXX/X, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/56/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. júna 2020 sp. zn. 7Co/157/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 1. júna 2017 č. k. 7C/56/2016-91 zamietol žalobu žalobcu a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

1.1. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Nakoľko si žalobca uplatnil škodu z titulu nesprávneho úradného postupu aj z titulu nezákonného rozhodnutia, skúmal či medzi týmito titulmi nároku na náhradu škody a tvrdenou škodou je príčinná súvislosť. Konštatoval, že medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou neexistuje príčinná súvislosť. Poukázal na to, že dĺžka konania vedeného pod sp. zn. 15C/96/2008 nemá vplyv na to, či bude žalobca v tomto konaní úspešný prípadne, či nárok mu prisúdený v tomto konaní bude alebo nebude vymožiteľný.

1.2. Vo vzťahu k žalobcom uvádzanému nezákonnému rozhodnutiu dal do pozornosti, že konanie vedené pod sp. zn. 15C/96/2008 nie je zastavené, keďže právoplatné rozhodnutie o zastavení konania bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) zrušené. Vzhľadom k uvedenému nie je možné dospieť k záveru, že žalobca s definitívnou platnosťou stratil majetkový prínos, ktorý podľa neho mohol očakávať v konaní sp. zn. 15C/96/2008. Aj v prípade, ak by konanie sp. zn. 15C/96/2008 bolo definitívne zastavené nárok žalobcu by pri nezmenenom skutkovom stave nebolo možné vyhodnotiť ako dôvodný. Dal do pozornosti, že žalobca pri odôvodnení svojho

nároku vychádzal podľa žaloby (č.l. 7 spisu) aj zo stanoviska Cpj 87/70, z obsahu ktorého prvostupňový súd ustálil, že uvedený právny záver v stanovisku Cpj 87/70 obsiahnutý nie je. Preto ak by aj mal povinnosť predbežne posúdiť dôvodnosť nároku žalobcu v konaní sp. zn. 15C/96/2008, keďže žalovaná vznik škody opätovne namietala, mal žalobca povinnosť dôvodnosť nároku uplatneného v konaní sp. zn. 15C/96/2008 preukázať, čo však neurobil.

1.3. Vzhľadom k tomu, že konanie sp. zn. 15C/96/2008 pokračuje a nie je definitívne skončené zastavením konania a žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že aj napriek pokračovaniu v tomto konaní sa jeho majetok nezväčšil, hoci by sa tomu tak stalo, ak by nebolo nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, súd prvej inštancie z dôvodu nepreukázania vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom žalobu v celom rozsahu zamietol.

1.4. V konaní plne úspešnej žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žalovaná výslovne vyhlásila, že si trovy konania neuplatňuje a zo súdneho spisu žiadne trovy žalovanej nevyplyvali.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 17. júna 2020 sp. zn. 7Co/157/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1, 2 CSP); a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie neprípustne prejudikoval rozhodnutie vo veci vedenej na prvostupňovom súde pod sp. zn. 15C/96/2008, i napriek tomu, že sa so spisom oboznámil len niekoľko minút pred pojednávaním uviedol, že z obsahu zápisnice z pojednávania z 1. júna 2017 zistil, že súd prvej inštancie na pojednávaní oboznámil s pripojeným spisom sp. zn. 15C/96/2008. V tejto súvislosti súd prvej inštancie v bode 35 odôvodnenia rozhodnutia konštatoval, že uvedené konanie nie je zastavené, t.z. nie je právoplatne skončené a vo veci sa koná, čo bolo vo veci zásadným. Za neprípustné prejudikovanie rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 15C/96/2008 nemožno považovať ani odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v bode 36. V uvedenom bode súd prvej inštancie len upriamil pozornosť na to, že aj v prípade, ak by mal posúdiť predbežne dôvodnosť nároku žalobcu v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/96/2008, dal do pozornosti, že žalovaná aj v danom konaní žalobcom tvrdený vznik škody namietala. Bez ohľadu na to, ako súd prvej inštancie v tomto konaní vyjadril svoj názor vo vzťahu ku konaniu vedenému pod sp. zn. 15C/96/2008, uvedené nemá vplyv rozhodnutie príslušného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/96/2008, nakoľko ním nie je konajúci súd v danej veci viazaný.

2.2. K námietke odvolateľa, že súd prvej inštancie sa riadne nevysporiadal so skutočnosťou, že preukázanie uplatneného nároku na zaplatenie sumy 112 859,32 € s prísl. sa malo riadne a včas vykonať v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/96/2008 odvolací súd uviedol, že s ňou nemožno súhlasiť, keďže konanie vedené na prvostupňovom súde pod sp. zn. 15C/96/2008 nebolo v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie právoplatne skončené. Uvedené korešponduje so závermi súdu prvej inštancie, že v čase rozhodnutia súdu žalobca nestratil možnosť získať ním uplatnený nárok.

2.3. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že v žalobe tvrdil aj nesprávny postup zo strany prvostupňového súdu v konaní sp. zn. 15C/96/2008, odvolací súd upriamil pozornosť na to, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 1. júna 2017 uviedol, že existenciu nesprávneho úradného postupu v konaní sp. zn. 15C/96/2008 mal za preukázanú, uvedené vyplýva aj z bodu 27 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Vychádzajúc z obsahu žaloby, v ktorej žalobca na podporu dôvodnosti nároku uviedol aj stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR Cpj 87/70, publikované pod č. 55 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1971, s ktorým sa súd prvej inštancie vysporiadal v bode 36 odôvodnenia, sa javí odvolacia argumentácia žalobcu uvedená na str. 3 druhý odsek odvolania nedôvodnou. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 1. júna 2017 odvolací súd zistil, že žalobca na podporu svojej argumentácie poukázal na výklad JUDr. Rumanu k rozhodnutiu Všeobecného súdu EÚ vo veci KENDRION proti EÚ (sp. zn. T-479/14), uvádzajúc, že obdobne rozhodol NS SR aj vo veci sp. zn. 4 M Cdo 20/2009 z 30. mája 2011, ktoré doložil do spisu. Vzhľadom k uvedenému doplnenie právnej argumentácie žalobcu na pojednávaní dňa 1. júna 2017 nemožno považovať za zmenu žaloby, o ktorej by bolo potrebné samostatne rozhodnúť, preto zo strany súdu prvej inštancie nedošlo ani k porušeniu ust. § 160 CSP.

2.4. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie na skutkové tvrdenia žalobcu správne aplikoval ust. zákona č. 514/2003 Z. z., majúc za preukázanú existenciu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného

postupu, t. z. splnenie prvého predpokladu zodpovednosti za škodu podľa ust. zákona č. 514/2003 Z. z. Súd prvej inštancie tak postupoval správne, keď zistiť splnenie prvej zákonnej podmienky, pristúpil k preskúmvaniu dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody a skúmal, či medzi nezákonným rozhodnutím/ nesprávnym úradným postupom a žalobcom uplatňovanou škodou je vzťah príčiny a následku. Existencia škody musí byť dokazovaná cez konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že škoda by skutočne vznikla nebyť protiprávnej udalosti, t.j. či by za daných okolností bola žalovaná škoda aj reálna. Nakoľko žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie neosvedčil ním tvrdený vznik škody, ktorý mal spočívať v majetkovej škode vo výške 112 859,32 €, uvedené viedlo k záveru, že škoda ktorej sa žalobca v konaní domáhal, je skutočne iba „fikciou“. Keďže žalobca nepreukázal vznik škody, či už v podobe ušlého zisku alebo v podobe skutočnej škody ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom a škodou, bolo dôvodným žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

2.5. V podanom odvolaní žalobca tiež namietal, že súd prvej inštancie nevykonával navrhnutý dôkaz. V podanom odvolaní žalobca však nekonkretizoval, ktoré dôkazy súd prvej inštancie nevykonával, hoci boli tvrdené a odvolací súd nemal uvedený odvolací dôvod za preukázaný ani preskúmaním obsahu spisu.

2.6. Naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP nemožno vyvodiť s poukazom na to, že súd prvej inštancie nesprístupnil žalobcovi záznam v CD podobe, vychádzajú z toho, že žalobca bol na pojednávaní osobne prítomný a súd o obsahu pojednávania vyhotovil zápisnicu.

2.7. Keďže z obsahu spisu vzniká trov tohto odvolacieho konania na strane žalovanej nevyplýval, preto o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté tak, že žalovaná nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie podľa § 420 písm. e/ a f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP (v ďalšom texte uvádzal už iba § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pozn.). Navrhol zrušiť obe rozhodnutia nižších súdov a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V ďalšej časti v polemike s napadnutými rozhodnutiami nižších súdov citoval z viacerých rozhodnutí medzinárodných a národných súdnych autorít, zotrvať na svojej predsúdnej argumentácii, že nebyť nezákonných súdnych rozhodnutí, zrušených dovolacím súdom, tak by mu majetková škoda v sume 112.859,32 € s prísl. nevznikla.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP žalobca uviedol, že odvolací súd potvrdil predčasne a prekvapivo vydaný arbitrážny, tendenčný a príliš formalistický prvostupňový rozsudok.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. e/ CSP namietal, že odvolací senát „bol obsadený nezákonne voči dovolateľovi zaujatou sudkyňou“, a to Mgr. Adelou Unčovskou ešte z obdobia jej pôsobenia na prvostupňovom súde, ktorá sa mala sama pre jej zaujatosť namietnuť predsedovi odvolacieho súdu. Za zaujatú považoval aj vec prejednávajúcu prvostupňovú sudkyňu Mgr. Mgr. M. Plavčákovú.

3.3. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom v podstatnom uviedol, že na vznik zodpovednosti štátu sa nevyžaduje meritorne právoplatné skončenie veci, ako nižšie súdy uviedli, ale zodpovednosť vzniká i z rozhodnutia procesnej povahy.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1 písm. a/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. e/ CSP

7. Žalobca v dovolaní tvrdil, že v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. e/

CSP. V tejto súvislosti (iba) v dovolaní uviedol, že odvolací senát „bol obsadený nezákonne voči dovolateľovi zaujatou sudkyňou“, a to Mgr. Adelou Unčovskou ešte z obdobia jej pôsobenia na prvostupňovom súde, ktorá sa mala sama pre jej zaujatosť namietať predsedovi odvolacieho súdu. Za zaujatú považoval aj vec prejednávajúcu prvostupňovú sudkyňu Mgr. M. Plavčákovú. Inú argumentáciu žalobca neuviedol.

7.1. Otázku (ne)vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu je dovolací súd oprávnený posúdiť samostatne, nezávisle od (ne)existencie rozhodnutia nadriadeného súdu (R 59/1997). Charakteristiku pomeru významného v zmysle § 49 CSP vyložil najvyšší súd napríklad v rozhodnutiach, sp. zn. 3Cdo/38/2019, 4Cdo/18/2019, 4Cdo/172/2017, v ktorých uviedol, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (porovnaj sp. zn. 2Cdo/301/2018, 7Cdo/206/2018).

7.2. K žalobcom uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. e/ CSP dovolací súd uvádza, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 2 a ods. 3 CSP). Súčasťou práva na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) je aj právo na to, aby vec prejednal a rozhodol nezávislý a nestranný sudca. Zároveň toto ústavné právo na súdnu ochranu na strane druhej zahŕňa aj právo na to, aby právna vec účastníka (resp. strany konania) nebola odňatá zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy). Keďže inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí preto možno len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť nezaujato a nestranne.

7.3. Ústavný súd SR opakovane judikuje, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prejednanie a rozhodnutie vecí v súlade s rozvrhom práce súdu (porovnaj I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/04, III. ÚS 46/2012, IV. ÚS 161/08). Ústavný súd pojem zákonného sudcu vykladá tak, že ním je sudca, ktorý bol pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu oprávneného konať a rozhodnúť určitý druh súdnej agendy. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce. Nesprávne obsadeným je súd obsadený v rozpore s ustanoveniami upravujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má určitý spor prejednať a rozhodnúť. Súd je nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca.

7.4. Pri posudzovaní dôvodnosti námietky žalobcu, ktorý zaujatosť členky odvolacieho senátu Mgr. Adely Unčovskej vyvodil zrejme z toho, že uvedená sudkyňa v minulosti ako sudkyňa pôsobila na prvostupňovom súde a prípadne riešila už spory žalobcu a v prípade prvostupňovej sudkyne Mgr. M. Plavčákovskej bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu, dovolací súd vychádzal zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcu a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Zákonné sudkyne Mgr. Adela Unčovská (na odvolacom súde) a Mgr. M. Miriam Plavčáková (na prvostupňovom súde) neboli v spore vylúčené z prejednávania a rozhodovania vecí v zmysle ustanovenia § 49 a nasl. CSP. Vec teda bola pridelená do senátu (odvolacieho i prvostupňového), ktorého je členkou v zmysle platného rozvrhu práce a námietka zaujatosti stranami sporu vznesená nebola. Právo na zákonného sudcu je zaručené čl. 48 ods. 1 ústavy, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

7.5. Vzhľadom na vyššie uvedené, uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. e/ CSP, dovolací súd nepovažoval za opodstatnený.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

8. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je

výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

8.2. Žalobca tvrdil, že súdy nesprávnym procesným postupom zasiahli do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8.3. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018). Pojem „procesný postup“ principiálne nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1Cdo/228/2017, 2Cdo/220/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/35/2018, 8Cdo/56/2017, 1VCdo/2/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018), nezistil však žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní, nemajúci oporu v zákone.

8.4. V danom prípade žalobca tvrdil, že odvolací súd potvrdil predčasne a prekvapivo vydaný arbitrárny, tendenčný a príliš formalistický prvostupňový rozsudok (bod 3.1.).

8.5. V posudzovanom prípade ale obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Súdy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Zreteľne uviedol, že napriek preukázanej existencii nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu žalobe nebolo možné vyhovieť preto, že žalobcom nebola v konaní preukázaná škoda, ani kauzálny nexus. Nakoľko žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie neosvedčil ním tvrdený vznik škody, ktorý mal spočívať v majetkovej škode vo výške 112 859,32 €, uvedené viedlo k záveru, že škoda ktorej sa žalobca v konaní domáhal, je skutočne iba „fikciou“. Keďže žalobca nepreukázal vznik škody, či už v podobe ušlého zisku alebo v podobe skutočnej škody ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom a škodou, bolo dôvodným žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť (bod 11 odôvodnenia dovolacieho súdu).

8.6. K námietke dovolateľa o prekvapivosti rozhodnutia dovolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že súdy oboch inštancií dospeli vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku k rovnakému záveru, pričom ho posudzovali a zamietli podľa tých istých ustanovení právneho predpisu č. 514/2003 Z. z. Rozhodnutie dovolacieho súdu tak nemohlo byť pre dovolateľa prekvapivé, keďže odvolací súd založil svoje rozhodnutie vo veci na rovnakých právnych záveroch ako súd prvej inštancie, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a dovolateľ mal možnosť k ním vyjadriť svoje stanovisko, čo aj urobil prostredníctvom podaného odvolania. Na postup dovolacieho súdu v zmysle § 382 CSP, ktorého zmyslom je predchádzať tzv. prekvapivým rozhodnutiam súdov, tak nebol žiaden dôvod.

8.7. Dovolací súd nezistil ani opodstatnenosť tvrdenia dovolateľa o arbitrárnosti napadnutého

rozhodnutia odvolacieho súdu. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu odvolacím súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa odvolací súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ale nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojevôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru o správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv.

8.8. Pokiaľ dovolateľ v rámci dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP namieta (aj) nesprávne právne posúdenie veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Na tomto závere zotrváva rozhodovacia prax odvolacieho súdu aj v súčasnosti (R 24/2017, 1Cdo/71/2018, 2Cdo/49/2018, 3Cdo/37/2018, 4Cdo/1/2018, 5Cdo/191/2018, 7Cdo/79/2018, 8Cdo/76/2018).

8.9. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP.

9. Dovolať podal dovolanie zároveň aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP [v ďalšom texte uvádzal už iba § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pozn. (bod 3)] pre nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. V tejto súvislosti v podstatnom uvádzal, že na vznik zodpovednosti štátu sa nevyžaduje meritórne právoplatné skončenie veci, ako nižšie súdy uviedli, ale zodpovednosť vzniká i z rozhodnutia procesnej povahy (bod 3.3.).

9.1. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a/), ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/).

9.2. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9.3. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

9.4. K spôsobu, ktorým žalobca v danom prípade odôvodňuje prípustnosť dovolania, najvyšší súd uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu v civilnom sporovom konaní spravidla predchádza riešenie celého radu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok s rôznym významom pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje z pohľadu významu pre svoje rozhodnutie ako bezvýznamné. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 CSP musí byť preto v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý dovolaciemu súdu umožňuje prijať záver o tom, konkrétne o ktorú otázku dovolateľovi ide a či vo vzťahu k nej je daná prípustnosť (a v prípade prípustnosti aj dôvodnosť) dovolania. Je potrebné si uvedomiť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali súdy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním). Treba tiež zdôrazniť, že dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je možné interpretovať a uplatňovať rovnako, ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ rovnakého zákona

(8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018). Dovolací súd už opakovane uviedol, že v súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania nie je oprávnený a ani povinný zakladať svoje úvahy na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli (§ 421 ods. 1 CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

9.5. V danom prípade žalobca podrobil kritike konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu, obšírne vysvetľoval, v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu nemožno ustáliť, ktorú konkrétnu právnu otázku (resp. otázky), od vyriešenia ktorej záviselo odvolacie rozhodnutie považoval žalobca za relevantnú. Pokiaľ za ňu považoval ním prezentovaný názor, že na vznik zodpovednosti štátu sa nevyžaduje meritórne právoplatné skončenie veci, ale zodpovednosť vzniká i z rozhodnutia procesnej povahy, tak takúto otázku odvolací súd neriešil a ani na jej riešení nezaložil svoje rozhodnutie. Jeho nosné právne závery, na základe ktorých bola žaloba zamietnutá (prvostupňovým súdom), resp. prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené (odvolacím súdom) spočívali v tom, že žalobca v tomto konaní nepreukázal „pre tento čas“ existenciu škody, ani kauzálny nexus, keďže dĺžka konania (prietahy) v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/96/2008 nemala vplyv na to, či žalobca bude v uvedenom konaní úspešný a samotné konanie vedené pod sp. zn. 15C/96/2008 nebolo právoplatne skončené, keďže právoplatné rozhodnutie o zastavení konania bolo najvyšším súdom zrušené uznesením z 21. augusta 2013 sp. zn. 5Cdo/181/2013.

9.6. Pokiaľ by dovolací súd absenciu relevantnej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

9.7. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd dospel k záveru, že na podklade dovolania žalobcu nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie (o. i.), ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (písmeno c/), alebo ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 (písmeno f/).

10.1. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu v časti, v ktorej sa namietala existencia procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. e/ a f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP a vo zvyšku, teda v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci, s dovolaním naložil rovnako, avšak podľa § 447 písm. f/ rovnakého zákona.

11. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.